

C-677/19. sz. ügy**Előzetes döntéshozatal iránti kérelem****A benyújtás napja:**

2019. szeptember 11.

A kérdést előterjesztő bíróság:

Tribunalul Vâlcea (Románia)

Az előzetes döntéshozatalra utaló határozat kelte:

2019. április 25.

Felperes:

S.C. Valoris S.R.L.

Alperesek:Direcția Generală Regională a Finanțelor Publice Craiova –
Administrația Județeană a Finanțelor Publice Vâlcea

Administrația Fondului pentru Mediu

[omissis]**TRIBUNALUL VÂLCEA - SECȚIA A II-A CIVILĂ** (*vâlceai törvényszék, második polgári tanács, Románia*)**VÉGZÉS**

2019. április 25-i nyilvános tárgyalás

[omissis]

Az eljáró bíróság nyilvántartásba vette a felperes S.C. Valoris S.R.L. és az alperes Direcția Generală Regională a Finanțelor Publice Craiova - Administrația Județeană a Finanțelor Publice Vâlcea ((craiovai regionális költségvetési főigazgatóság, Vâlcea megyei költségvetési hivatal), valamint a helytállás alapján perbehívott alperes Administrația Fondului pentru Mediu ((a környezetvédelmi alapot kezelő hatóság, Románia) között környezetvédelmi bélyegilleték visszatérítése tárgyában folyamatban lévő közigazgatási és adójogi jogvitát.

[omissis]

A TÖRVÉNYSZÉK

Az Európai Unió Bírósága előzetes döntéshozatali eljárásának kezdeményezését illetően megállapítja a következőket

I. A jogvita tárgya. Releváns tényállás

1. A felperes S.C. Valoris S.R.L., Râmnicu Vâlceában, [omissis] székhellyel rendelkező társaság 2019. január 30-án keresetet terjesztett a Tribunalul Vâlcea (vâlceai törvényszék, Románia) elé, amellyel azt kérte, hogy a Tribunalul Vâlcea (vâlceai törvényszék) kötelezze a craiovai regionális költségvetési főigazgatóság Vâlcea megyei költségvetési hivatalát és a környezetvédelmi alapot kezelő hatóságot mint alpereseket a környezetvédelmi bélyegilleték jogcímén megfizetett 2 451 román lej (RON) összeg visszatérítésére, valamint a bélyegilleték megfizetésének napjától a visszatérítésig terjedő időszakra számított kamatok megfizetésére és az eljárási költségek megtérítésére.

2. A felperes a 2 451 RON összeget 2014. augusztus 25-én [omissis] személygépkocsi Romániában történő nyilvántartásba vétele céljából fizette meg; a személygépkocsit a felperes Hollandiából vásárolta, ahol azt első alkalommal 2007. január 12-én vették nyilvántartásba.

3. A nyilvántartásba vétel időpontjában a környezetvédelmi bélyegilleték megfizetésének kötelezettségét az Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 9/2013 privind timbrul de mediu pentru autovehicule (a gépjárművekre vonatkozó környezetvédelmi bélyegilletékről szóló 9/2013. sz. sürgősségi kormányrendelet; a továbbiakban: 9/2013. sz. sürgősségi kormányrendelet) 4. cikkének a) pontja írta elő.

4. 2017. augusztus 7-én hatályba lépett az Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 52/2017 privind restituirea sumelor reprezentând taxa specială pentru autoturisme și autovehicule, taxa pe poluare pentru autovehicule, taxa pentru emisiile poluante provenite de la autovehicule și timbrul de mediu pentru autovehicule (a személygépkocsikat és a gépjárműveket terhelő különadónak, a gépjárművek környezetszennyezési adójának, a gépjárművek szennyezőanyag- kibocsátását terhelő adónak és a gépjárművek környezetvédelmi bélyegilletékének minősülő összegek visszatérítéséről szóló 52/2017. sz. sürgősségi kormányrendelet; a továbbiakban: 52/2017. sz. sürgősségi kormányrendelet), amely előírta, hogy a jogszabály címében megjelölttel azonos jellegű adókat (köztük a környezetvédelmi bélyegilletéket) megfizető adóalanyok az illetékes adóhatósághoz benyújtott kérelemmel **[eredeti 2. o.]** kérhetik ezen adóknak a beszedésük napjától a visszatérítésük napjáig terjedő időszakra járó kamatokkal együtt történő visszatérítését.

5. Az 52/2017. sz. sürgősségi kormányrendelet 1. cikkének (2) bekezdése értelmében a visszatérítés iránti kérelmeket jogvesztés terhe mellett 2018. augusztus 31-ig kellett benyújtani.

6. A felperes ezt a határidőt nem tartotta be, mivel a 2 451 RON összeg visszatérítése iránt kérelmet csak 2018. december 6-án nyújtott be a Vâlcea megyei költségvetési hivatalhoz.

7. Az alperes adóhatóság 2019. január 7-i levelében közölte a felperessel, hogy nem ad helyt a visszatérítés iránti kérelmének, mivel azt késedelmesen nyújtotta be.

II. A jelen ügyben alkalmazandó nemzeti rendelkezések

8. A jelen ügyben alkalmazandó anyagi jog az alábbi rendelkezésekből áll:

A 9/2013. sz. sürgősségi kormányrendelet (2017. január 31-ig hatályos) 4. cikke:

„A bélyegilletéket csak egy alkalommal kell megfizetni: a) valamely gépjármű tulajdonjoga első romániai tulajdonos által történő megszerzésének – a törvény alapján – az illetékes hatóság általi nyilvántartásba vétele alkalmával, illetve a törzskönyv és a forgalmi rendszám kiadásakor; [...]”.

Az 52/2017. sz. sürgősségi kormányrendelet 1. cikke:

„(1) A többször módosított és kiegészített Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal (az adótörvénykönyvről szóló 571/2003. sz. törvény) 214¹–214³. cikke szerinti, a személygépkocsikat és a gépjárműveket terhelő különadót, az 140/2011. sz. törvénnyel jóváhagyott Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 50/2008 pentru instituirea taxei pe poluare pentru autovehicule (a gépjárművek környezetszennyezési adójának létrehozásáról szóló 50/2008. sz. sürgősségi kormányrendelet) által előírt, a gépjárművek általi környezetszennyezést terhelő adót, a többször módosított Legea nr. 9/2012 privind taxa pentru emisiile poluante provenite de la autovehicule (a gépjárművek szennyezőanyag-kibocsátását terhelő adóról szóló 9/2012. sz. törvény) által előírt, a gépjárművek szennyezőanyag-kibocsátását terhelő adót, valamint a 37/2014. sz. törvénnyel módosításokkal és kiegészítésekkel elfogadott, többször módosított és kiegészített [9/2013. sz. sürgősségi kormányrendelet] által előírt, gépjárművekre vonatkozó környezetvédelmi bélyegilletéket megfizető azon adóalanyok, amelyek a jelen sürgősségi kormányrendelet hatálybalépéséig nem részesültek visszatérítésben, az illetékes központi adóhatósághoz benyújtott kérelemben kérhetik ezen adóknak a beszédésük napjától a visszatérítésük napjáig terjedő időszakra járó kamatokat is tartalmazó visszatérítését. Az alkalmazandó kamatlábról a többször módosított és kiegészített Legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală (az adóeljárásra vonatkozó törvénykönyv létrehozásáról szóló 207/2015. sz. törvény) 174. cikkének (5) bekezdése rendelkezik.

(2) Az (1) bekezdés szerinti adóalanyoknak a visszatérítés kérelmezéséhez való joga a jelen sürgősségi kormányrendelet hatálybalépésének napjával keletkezik függetlenül attól, hogy az adót mikor szedték be, és a többször módosított és kiegészített 207/2015. sz. törvény 219. cikkének rendelkezésétől eltérően a visszatérítés iránti kérelmeket jogvesztés terhe mellett 2018. augusztus 31-ig kell benyújtani”.

Az adóeljárásra vonatkozó törvénykönyv létrehozásáról szóló 207/2015. sz. törvény 168. cikke:

„(1) Az adóalany/kifizető kérelmére vissza kell téríteni a jogalap nélkül kifizetett vagy átvett minden összeget”.

A 207/2015. sz. törvény 219. cikke:

„Az adóalany/kifizető adókövetelés visszatérítésének kérelmezéséhez való joga e jog keletkezésének évét követő év január 1-jétől számított 5 év elteltével évül el”.
[eredeti 3. o.]

III. A jelen ügyben hivatkozott uniós jogi rendelkezések

9. A törvényszék úgy ítéli meg, hogy a jelen ügyben relevanciával bír az Európai Unió működéséről szóló szerződés 110. cikke, amelynek értelmében:

„A tagállamok sem közvetlenül, sem közvetve nem vetnek ki más tagállamok termékeire a hasonló jellegű hazai termékekre közvetlenül vagy közvetve kivetett adónál magasabb belső adót”.

10. Ezenfelül az Európai Unió Bíróságának ítélkezési gyakorlatából több olyan elv és megállapítás következik, amely releváns lehet a jelen ügy tárgyát képező jogvita szempontjából:

A lojális együttműködésnek az Európai Unióról szóló szerződés 4. cikkének (3) bekezdésében rögzített elvét illetően az Európai Unió Bírósága megállapította, hogy „valamely tagállam nem fogadhat el olyan rendelkezéseket, amelyek a Bíróság ítélete szerint az uniós joggal ellentétes, illetve a Bíróság ítéletéből következően az uniós joggal összeegyeztethetetlen adó visszatérítését kifejezetten ezen adóra vonatkozó olyan feltételektől teszik függővé, amelyek kedvezőtlenebbek a szóban forgó adó visszatérítésére egyébként alkalmazandó feltételeknél” (2002. szeptember 10-i Prisco és CASER ítélet, C-216/99 és C-222/99; 2003. október 2-i Weber’s Wine World és társai ítélet, C-147/01; 2016. június 30-i Ciup ítélet, C-288/14).

Ezenfelül a Bíróság ítélkezési gyakorlatából kitűnik, hogy „az egyenértékűség elvének tiszteletben tartásából következik, hogy a tagállamok nem írhatnak elő kevésbé kedvező eljárási szabályokat az uniós jog megsértésén alapuló adóvisszatérítés iránti kérelmekre, mint amelyeket a belső jog megsértésén

alapuló – azok tárgyát, okát és alapvető elemeit illetően – hasonló jogorvoslatokra kell alkalmazni” (2012. július 19-i Littlewoods Retail és társai ítélet, C-591/10; 2016. június 30-i Ciup ítélet, C-288/14).

Ezenfelül a Bíróság azt is megállapította, hogy az uniós jog megsértésével beszédett ilyen adók visszatérítése céljából a nemzeti jog által biztosított keresetnek tiszteletben kell tartania a tényleges érvényesülés elvét, következésképpen *„arra nem vonatkozhatnak olyan eljárási szabályok, amelyek gyakorlatilag lehetetlenné vagy túlzottan nehézessé teszik a visszatérítést”* (1997. július 10-i Palmisani ítélet, C-261/95; 2006. december 12-i Test Claimants in the FII Group Litigation ítélet, C-446/04).

IV. Az okok, amelyek az eljáró bíróságot arra készítették, hogy előzetes döntéshozatal iránti kérelmet terjesszen elő

11. Az Európai Unió Bírósága a Budişan (C-586/14) ügyben 2016. június 9-én hozott ítéletével megállapította, hogy noha az EUMSZ 110. cikkel nem ellentétes, ha valamely tagállam olyan gépjárműadót vezet be, amely a behozott használt járművek e tagállamban történő első nyilvántartásba vételét és az említett tagállamban már nyilvántartásba vett járművek tulajdonjogának ugyanezen államban történő első átírását terheli, azzal ellentétes, ha e tagállam mentesíti ezen adó alól a már nyilvántartásba vett olyan járműveket, amelyek vonatkozásában megfizették és nem térítették vissza a korábban hatályos, az uniós joggal összeegyeztethetetlennek ítélt adót.

12. Ezt az ítéletet az Európai Unió Bírósága más olyan ítéleteit követően hozta meg, amelyekben megállapította, hogy ellentétesek az uniós joggal a román jogban korábban létrehozott, gépjárművek környezetszennyezését terhelő adók, mivel azok a környezetvédelmi bélyegilletékekkel azonos jellegűek (2011. április 7-i Tatu ítélet, C-402/09; 2011. július 7-i Nisipeanu ítélet, C-263/10; 2014. február 3-i Câmpean és Ciocoiu végzés, C-97/13 és C-214/13; 2015. április 14-i Manea ítélet, C-76/14).

13. Következésképpen a román kormány elfogadta az 52/2017. sz. sürgősségi kormányrendeletet, amellyel előírta a korábban említettekkel azonos jellegű valamennyi adó kamatokkal együtt történő teljes körű visszatérítését. **[eredeti 4. o.]**

14. Azonban, amint az ismeretes, az 52/2017. sz. sürgősségi kormányrendelet 1. cikkének (2) bekezdése olyan jogvesztő határidőről rendelkezett, amelyen belül az adóalanyoknak a visszatérítés iránti kérelmeket nyilvántartásba kellett vetetniük az illetékes adóhatóságoknál; ez a határidő 2018. augusztus 31. volt. Az ilyen adókat megfizető személyeknek tehát (az 52/2017. sz. sürgősségi kormányrendelet 2017. augusztus 7-i hatálybalépésének napjától 2018. augusztus 31-ig) hozzávetőlegesen 1 év állt rendelkezésére, hogy gyakorolják a visszatérítéshez való jogukat.

15. A jogvesztő határidőt elmulasztó felperes a kérdést előterjesztő bírósághoz benyújtott keresetében előadja, hogy a szóban forgó határidő sérti az uniós jogot, mivel korlátozza az adóalanyoknak azt a jogát, hogy a jogellenesen beszedett adók visszatérítését az adóeljárasi törvénykönyv 219. cikkében meghatározott általános elévülési határidőn belül kérjék. A felperes azt is előadja, hogy az Európai Unió Bírósága ítélezési gyakorlatában az említett összegek visszatérítése céljából 3 és 5 év közötti időszakokat ítélt észszerűnek.

16. A kérdést előterjesztő bíróság álláspontja szerint hasznos és szükséges is megtudni azt, hogy a Bíróság által követett értelmezés szerint a lojális együttműködésnek, az egyenértékűségnek és a tényleges érvényesülésnek a Bíróság ítélezési gyakorlatából eredő elveit milyen mértékben tartja tiszteletben az uniós jog megsértésével beszedett valamely adó visszatérítéséhez való jog gyakorlására vonatkozó – az 52/2017 sz. sürgősségi kormányrendelet 1. cikkének (2) bekezdésében előírthoz hasonló – jogvesztő határidő bevezetése.

17. Ebben az összefüggésben rá kell mutatni arra, hogy az 52/2017. sz. sürgősségi kormányrendelet 1. cikkének (2) bekezdésében előírt jogvesztő határidő olyan különös határidő, amelyet *ad hoc* módon határoztak meg a környezetszennyezést terhelő adók visszatérítése iránti kérelmekre vonatkozóan, mivel az állami költségvetésbe a nemzeti jog megsértésével befizetett más összegek visszatérítése iránti kérelmekre nem vonatkoznak ehhez hasonló határidők.

18. Az adóalanyok a nemzeti bíróságok határozataival meghatározott, nemzeti jogi rendelkezések megsértésével megállapított és beszedett adók és más költségvetési terhek visszatérítéséhez való jogot az adóeljárásra vonatkozó törvénykönyvről szóló 207/2015. sz. törvény 219. cikkében előírt elévülési határidőn belül, vagyis a visszatérítéshez való jog keletkezésének évét követő év január 1-jétől kezdődő 5 éves határidőn belül gyakorolhatják.

19. Ez tehát kérdésként veti fel, hogy teljesül-e a lojális együttműködés és az egyenértékűség elvei tiszteletben tartásának követelménye tekintettel arra, hogy a román jogalkotó olyan jogvesztő határidőt vezetett be, amely kizárólag a környezetszennyezést terhelő adók visszatérítésére vonatkozik, míg a nemzeti jog megsértésével beszedett összegek visszatérítésére nem vonatkoznak jogvesztő határidők, és a visszatérítéshez való jog gyakorlására vonatkozó elévülési határidő lényegesen hosszabb (5 év).

20. Ezenfelül a Bíróság korábbi ítélezési gyakorlatában megállapította, hogy az uniós jog a jogalap nélkül kifizetett összeg visszatérítésének követelésére vonatkozóan a jogbiztonság biztosítása érdekében lehetővé teszi észszerű mértékű jogvesztő határidők meghatározását, ami mind az adóalanyt, mind pedig az érintett hatóságot védi (1976. december 16-i Rewe-Zentralfinanz és Rewe-Zentral ítélet, C-33/76; 1997. július 17-i Haahr Petroleum ítélet, C-90/94; 1998. november 17-i Aprile ítélet, C-228/96). Az említett észszerű határidők még azon okból sem tekinthetők a tényleges érvényesülés elvével ellentétesnek, hogy e határidők

eltelte fogalmilag az előterjesztett kérelem elutasítását eredményezi (2000. november 28-i Roquette Frères ítélet, C-88/99). Ekképpen a Bíróság egy hároméves nemzeti jogvesztő határidőt is észszerűnek ítél (1998. szeptember 15-i Edis ítélet, C-231/96).

21. Mivel az 52/2017. sz. sürgősségi kormányrendelet 1. cikkének (2) bekezdése által előírt, hozzátévelegesen 1 éves jogvesztő határidő rövidebb a többi olyan határidőnél, amelyet az eljáró bíróság a Bíróság által ítélezési gyakorlatában a tényleges érvényesülés elvével összeegyeztethetőnek tekintett határidőként azonosított, **[eredeti 5. o.]** úgy ítéli meg, hogy a jelen ügy elbírálása céljából szüksége van a Bíróságnak a szóban forgó elvek értelmezésével kapcsolatos válaszára.

A FENTI INDOKOK ALAPJÁN

A TÖRVÉNY NEVÉBEN

A KÖVETKEZŐKÉPPEN RENDELKEZIK:

az EUMSZ 267. cikk alapján előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdést terjeszti az Európai Unió Bírósága elé:

Úgy kell-e értelmezni a lojális együttműködés, az egyenértékűség és a tényleges érvényesülés elvét, hogy azokkal ellentétes az 52/2017. sz. sürgősségi kormányrendelet 1. cikkének (2) bekezdésében szereplőhöz hasonló olyan nemzeti szabályozás, amely az uniós jog megsértésével beszedett egyes adók visszatérítése iránti kérelmek benyújtására vonatkozóan hozzátévelegesen 1 éves jogvesztő határidőt rögzített, amennyiben e nemzeti szabályozás nem ír elő hasonló határidőt a nemzeti előírások megsértésével beszedett összegek visszatérítéséhez való jog gyakorlását illetően?

[omissis][eljárásjogi hivatkozások és aláírások]